

24. september 2024

Indspark til forhandlingerne om regeringens landdistriktsudspil

Sammenslutningen af Danske Småøer har med stor interesse læst regeringens landdistriktsudspil, som rummer flere gode tiltag for de små øer.

Vi glæder os over det positive fokus, der er lagt på udviklingsmuligheder i strand- og kystbeskyttelsesområder, butikker og skoler i landdistrikterne samt de små ø-færger.

Vi er særligt glade for, at regeringen vil prioritere landevejsprincippet for færgetaksterne til de små øer og at der er lagt op til lempelser i planloven bl.a. i forhold til planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering i kystnærhedszonen. Derudover hilser vi velkomment, at det skal være muligt at indrette erhverv, turismevirksomhed eller bolig i overflødiggjorte bygninger i den udvidede strandbeskyttelseszone på småøerne.

Det er en mærkesag for Sammenslutningen af Danske Småøer, at det skal være muligt at bo, arbejde og have virksomhed på de danske småøer. Dette kræver særlig hensyntagen i lovgivningen, da de 27 små øers naturgivne, begrænsede areal er fuldt omfattet af kystnærhedszonen. Derudover består en meget stor andel af strandbeskyttelse, og der findes kun meget små arealer på enkelte småøer, der ikke er landzone.

Samtidig skal vi passe på vores unikke natur. Derfor skal der naturligvis være regulering på dette område. Vi mener dog, at der fortsat kan lempes på visse regler og luges ud i bureaukratiet til gavn for både øboerne og vores gæster.

Sammenslutningen af Danske Småøer har derfor følgende ønsker, som vi beder regeringen og folketingets partier om at tage med i de videre forhandlinger:

Det skal være muligt,

- at etablere flere *helårsboliger* i *eksisterende bygninger* i det åbne land på en småø (og ikke kun i forbindelse med landsbybebyggelse).
- at nye virksomheder, turismeaktivitet og helårsboliger kan etableres i *eksisterende bygninger i hele strandbeskyttelseszonen*, og at muligheden ikke begrænses til 1 helårsbolig.
- at etablere nye boliger også i det åbne land.
- at etablere mobilhomepladser på havnen og eksisterende campingpladser, der måtte ligge i strandbeskyttelseszonen.
- at etablere fælles energianlæg, der kan dække øens behov – dvs. større end husstandsvindmøller, samt også fx termonet.

Bagatelgrænse og screeningsmulighed

Sammenslutningen af Danske Småøer mener desuden, at der skal indføres et proportionalitetsprincip i forhold til kravet om udarbejdelse af en ø-udviklingsplan for øen. Er der tale om mindre ændringer, f.eks. på en enkelt lokalitet, mener vi, at disse bør kunne gennemføres uden en ø-udviklingsplan for hele øen.

I forhold til tid, fleksibilitet og ressourceforbrug for både ø og kommune, er kravet om en samlet ø-udviklingsplan, med status af lokalplan, et nærmest uoverskueligt benspænd, som vil bremse de ellers gode muligheder, som regeringens landdistriktsudspil åbner for.

Ydermere ser vi et behov for, at projekterne kan screenes *inden* man igangsætter et større arbejde med en udviklingsplan. Vi mener, det skal være muligt at få en vurdering fra Planstyrelsen af projekter, som en given ø ønsker gennemført: Kan projekterne overhovedet realiseres via en ø-udviklingsplan eller ej?

Det er desuden afgørende, at der bliver åbenhed og gennemsigtighed i forhold til, hvilke kriterier ø-udviklingsplanerne godkendes ud fra i ministeriet. Der er p.t. ingen vejledning til ø-udviklingsplanerne og kriterierne for godkendelse er for os ukendte.

Finansiering

Endelig skal der følge finansiering til kommunerne med, så udarbejdelsen af en ø-udviklingsplan ikke er afhængig af den enkelte kommunes økonomi og derfor risikerer at blive nedprioriteret eller afvist.

Planstyrelsen henviser til, at kommunerne kan søge Landdistriktspuljen om midler. Vi finder det urimeligt, hvis finansiering af udviklingsplanerne dræner Landdistriktspuljen for midler, så der ikke efterlades midler til de mange øvrige udviklingsprojekter på småøerne.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand
Sammenslutningen af Danske Småøer